

LOVASVIZSGA-SZINTEK RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEI

12. RA 5 lovas vizsga

Vizsgára engedés

- A vizsgakérelmet a jelentkezőnek kell benyújtania a vizsgaszervező felé.
- A vizsgára bocsátás feltételei:
  - o Tagság egy olyan lovassport-egyesületben, amely egy, az FN-hez csatlakozó tartományi és/vagy kapcsolódó szövetség tagja
  - o A 'Bánásmód a lóval' lovas jogosítvány vagy az RA 7 és RA 6 lovasvizsga megléte
  - o Részvétel az előkészítő tanfolyamon.
- Vizsgára engedhető lovak: 5 éves vagy annál idősebb lovak, amelyek megfelelnek az érintett osztály követelményeinek.
- Egy lovat naponta legfeljebb kétszer szabad használni a díjlovaglásban, és kétszer a díjugratásban.

Felszerelés

Lovas:

Versenyruházat elvárt, ezen kívül előírás a szakszerű és a biztonsági követelményeknek megfelelő lovas felszerelés. A rögzített akadályokon történő lovaglásnál kötelező a védőmellény viselése.

Ló:

- o Segédszár használata a Teljesítményvizsgák rendje § 70.B (LPO) alapján megengedett
- o Fásli/lábszárvédő megengedett
- o Felszerelés a Teljesítményvizsgák rendje § 70 (LPO) alapján

Vizsgakövetelmények

A vizsga három részvizsgából áll, amelyeket egy napon, illetve két egymást követő napon kell letenni. A következő követelményeknek kell megfelelni:

1. Díjlovaglás részvizsga

A ló/póni bemutatása egy, az E osztály szintjének megfelelő díjlovagló feladat során (egyedül vagy ketten).

Ennek mindhárom jármódban tartalmaznia kell a kengyel nélküli munkát.

A kengyelek felhajtása a feladat előtt vagy után, vagy a feladat lépésszakaszában történhet meg.

A feladatot a Versenyszabályzat (WBO) feladatgyűjteményének RE1, E 1-8 feladatai alapján jelölik ki.

A díjlovagló feladatok értékelése mindig a díjlovagló versenyeken megszokott értékelés szerint zajlik. A teljesítmény értékelése során a lovaglóteljesítményt kell előtérbe helyezni. Elsődleges szempont az ülés (elengedetten és egyensúlyban ülő lovas, a kiképzési szintjének megfelelő befolyással).

2. Díjugratás részvizsga

- a) Könnyű ülés
- b) Díjugratás E osztály

A „Lovaglás könnyű ülésben“ követelményei beilleszthetők az ugrópályán történő lovaglás folyamatába (pl. felkészülés a díjugrató pálya teljesítésére, a pálya befejezése utáni szakasz stb.). Elegendő az egyik kézen bemutatni a könnyű ülést és annak különböző jellegzetességeit.

A könnyű ülés minősége:

- Egyensúly
- Elengedettség, velemenés
- A könnyű ülés alapja/ kengyelhossz

Befolyás könnyű ülésből:

- A ló mozgásváltásaihoz való finom igazodás
- Átmenetek és gyakori patanyomfigurák lovaglásokor

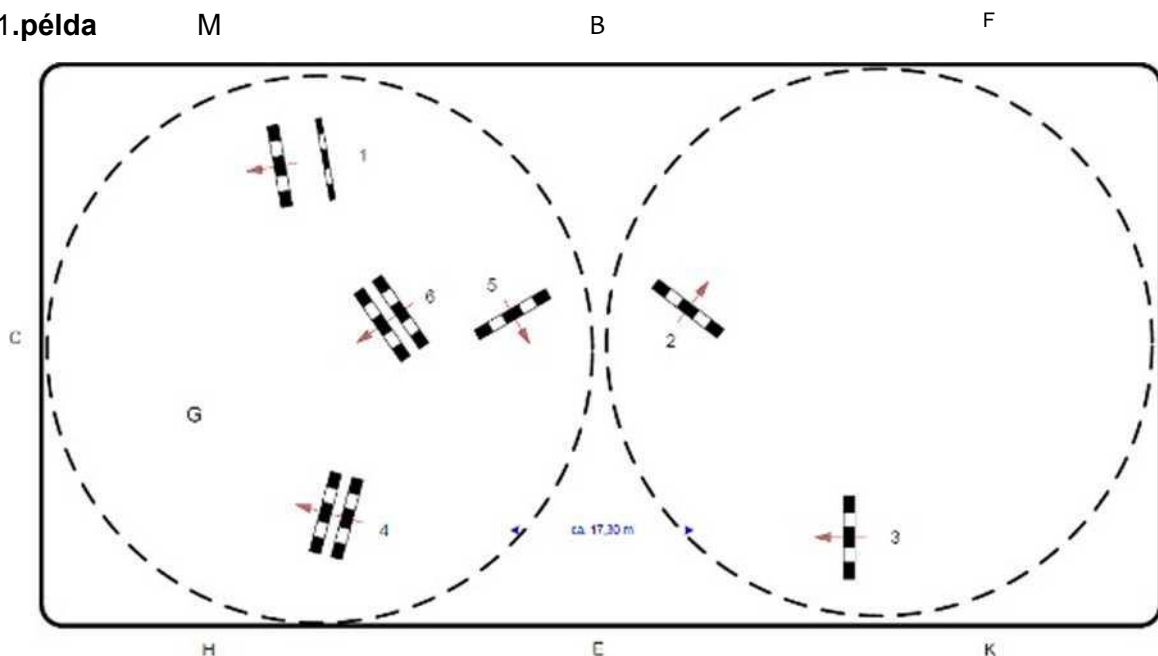
A díjugrató pálya teljesítése során értékeljük a lovas ülését és befolyását, a feladatok harmonikus végrehajtását és az összbenyomást, egy 10-től 0-ig terjedő, a Teljesítményvizsgák rendje § 57.1.2 (LPO) szerinti skála alapján. Verőhibákért, ellenszegülésért és leesésért nem jár levonás. A harmadik ellenszegülés és a második leesés viszont kizárást eredményez.

- Egy sikertelen ugrás nem befolyásolja negatívan a pontozást, ha a lovas egyébként a pálya teljesítése közben végig folyamatos lovaglást produkált. A ló/póni vágatóképességéből adódó távolságproblémák alig érvényesüljenek az értékelésben. A lovas által generált távolságproblémáknak, különösen, ha többször előfordulnak, szigorúbb megítélés alá kell esniük. A távolságokat a lehető leginkább hozzá kell igazítani a lovakhoz/pónikhoz. (Az akadályok magassága K-pónik esetében kb. 65 cm, az egyébként szokásos követelmények megtartásával).
- Az ügetés átmenettel végrehajtott kézváltás vágatában nemcsak hogy megengedett, hanem kívánatos is. Negatívan értékelendő ugyanakkor a felesleges ügetés olyan szakaszokon, ahol vágatázni is lehetne.

A díjugratás részvizsga érdemjegye az a) és b) részből tevődik össze.

A díjlovaglás és díjugratás részvizsgák dámanyeregben is teljesíthetők.

1.példa

6 akadály, 80 - 85 cm magasság, meredek ugrások és oxerek

1-es akadály ügetésből: legalább 60 cm

2 – 6-os akadályok: legalább 80 cm magasak, ebből 2 akadály legalább 85 cm magas.

Az akadályok magasságának hozzáigazítása K-pónik számára kb. 65 cm-re, az egyébként szokásos követelmények mellett.

Belovaglás és megállás az előre megadott helyen (G), köszönés.

Megindulás munkaügetésben, könnyűügetés.

Bal kézre és az 1-es akadály teljesítése, majd vágta tovább bal kézre.

C-X-C Nagykör (1-szer körbe)

(Választhatóan: Tovább a 2-es akadályon át, azután nagykör

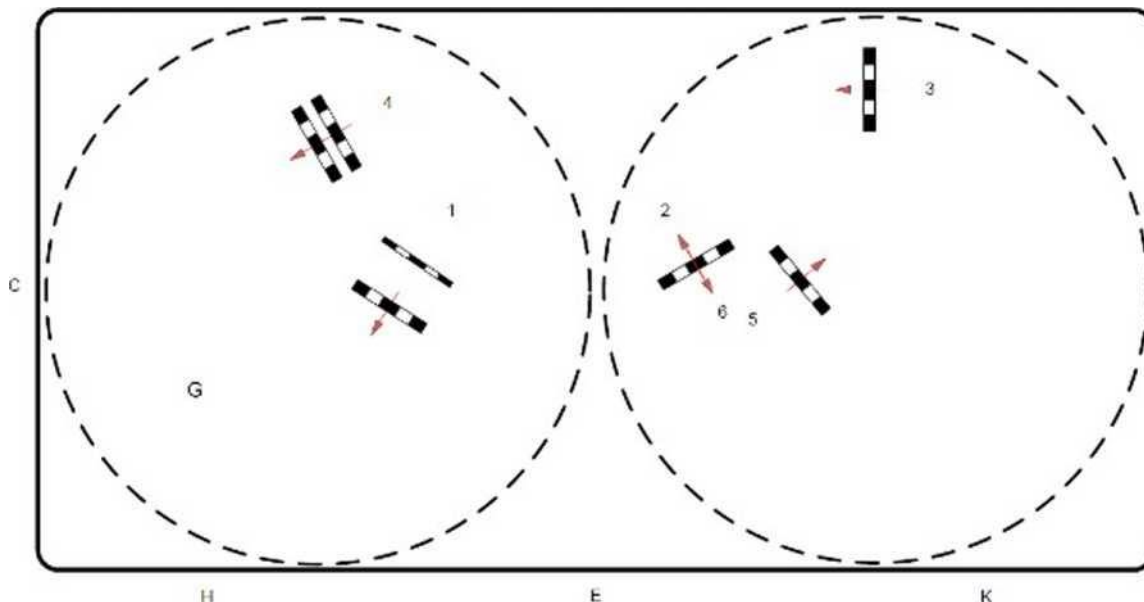
(A) Munkaügetés (a kör zárt oldalán). Jobb kézre munkavágta, azután a 3-6-os akadályokat a megfelelő sorrendben teljesíteni.)

C Egész pályát és a 2-6 akadályokat a megfelelő sorrendben teljesíteni.

C-X-C A 6-os akadály után jobb kézre nagykör, munkaügetés, azután szárat a kézből kiráogatni (1/2 nagykörön)
Felvétel lépésbe.

2.példa

6 akadály, magasságuk 80 - 85 cm, meredek ugrások és oxerek

1-es akadály ügetésből: legalább 60 cm

2 - 6 akadályok: legalább 80 cm, ebből 2 akadály legalább 85 cm, az akadályok magassága igazodjon a K-pónikhoz kb. 65 cm, az egyébként a szokásos követelmények mellett.

Belovaglás és megállás az előre megadott helyen (G), köszönés.

Megindulás munkaügetésben, könnyűügetés.

Bal kézre és az 1-es akadály teljesítése, azután vágta tovább jobb kézre.

C-X-C Nagykör (1-szer körbe)

(Választhatóan:

Tovább a 2-es akadályon át, azután nagykör)

(A) Munkaügetés (a kör zárt oldalán). Bal kézre munkavágta, azután a 3-6-os akadályokat a megfelelő sorrendben teljesíteni.)

C Egész pályát és a 2-6 akadályokat a megfelelő sorrendben teljesíteni.

C-X-C A 6-os akadály után bal kézre nagykör, munkaügetés, azután szárat a kézből kiráogatni (fél körön)
Felvétel lépésbe.

Ezen kívül a Feladatgyűjteményben található standard ugrópályák közül használható:

A díjlovaglás és díjugratás részvizsgákat, valamint a stációvizsgákat kiegészítendő, a vizsgázó a „tereplovaglás“ részvizsgát is leteheti. Ez vagy ugyanazon a napon történik meg, és kiváltja a második, „díjugratás“ részvizsgát, vagy a vizsgától függetlenül a gyakorlati lovaglás külön vizsgájaként teljesíthető. Alapvetően ajánlatos a tereplovaglás részvizsgát felvenni a teljes lovasvizsga követelményei közé, hogy ezzel biztosítsuk az Irányelvek 1. kötetében megkívánt sokoldalú alapképzést, különösen az ülés egyensúlyának és elengedettségének, valamint a lóra gyakorolt befolyás minőségének fejlesztése és javítása érdekében.

A tereplovaglás részvizsga követelményei és értékelése egy E osztályú tereplovasverseny/stílus-tereplovaglás követelményeivel egyeznek.

A feladat egy kb. 500-1000 méteres terepszakasz teljesítése, kb. hét, terepkövetelmény, illetve akadályok leküzdésével (kb. 50 - 70 cm magasak), a bíró utasítása szerinti iramban.

Ajánlatos a terepszakasz elejét és végét a vizsgázótól ügetésben (könnyűügetésben) kérni, részben azért, hogy értékelni lehessen az ülés minőségét és rugalmasságát, rövidre csatolt kengyelekkel, ügetésben, részben így a részvizsga eleje és vége nyugodtan, kontrolláltan, szakszerűen és a lovak számára is kellemesen zajlik.

Ügetésből következik az átmenet vágtaba pl. talajhullámok, vízbelépés és jellegzetes terepakadályok leküzdésén át, mint pl. a fatörzsek, sövények, tetőugrás, felugrás, leugrás stb. Az ugrások legyenek megfelelően szélesek. A keskeny akadályokat oldalról határoljuk le, és rendezzük őket egy sorba, lehetővé téve az ütemes vágtaázást, legalább két kézváltással. Kerüljük az olyan akadályokat, amelyek inkább a ló tudását és bizalmát teszik próbára, semmint a lovas képességeit, mint pl. az árkokat, illetve ha már, akkor ezeket legalább kellően hívogatóan alakítsuk ki.

Értékeljük a lovas ülését és befolyását, a feladatok harmonikus végrehajtását és az összbenyomást, egy 10-től 0-ig terjedő, a Teljesítményvizsgák rendje § 57.1.2 (LPO) szerinti skála alapján. Ellenszegülésért és leesésért levonás nem jár. A harmadik ellenszegülés, illetve a második leesés viszont automatikusan sikertelen vizsgát eredményez.

Az értékelésnél a lehangsúlyosabb egyértelműen a könnyű ülés minősége, különösen az egyensúly, az elengedettség és az engedelmesség, valamint a ló mozgásával való velemenés szempontjából, a terepszakasz minden fázisában. A befolyást olyan mértékben veszik figyelembe, amennyire az kihat a feladatok sikeres végrehajtására, különösen a kívánt vonalvezetés betartására, az iram és ütem megtartására, valamint az összbenyomásra.

A tereplovaglás részvizsga érdemjegye bekerül a vizsgabizonyítványba, és legalább 5.0 pontosnak kell lennie ahhoz, hogy a részvizsgát teljesítettnek tekintsék. Ez az érdemjegy nem számít bele a teljes lovasvizsga értékelésébe, így, ha 5.0 pont alatt van, nem jelenti a teljes vizsga sikertelenségét (hacsak nem a díjugratás részvizsgákat helyettesíti). A teljes RA 5 lovasvizsga teljesítéséhez a díjlovaglás, díjugratás részvizsgák és a stációvizsgák szükségesek. Azok a vizsgázók, akik 1994 előtt letették a Kis lovasvizsgát, a tereplovaglás részvizsgát utólag is teljesíthetik.

A tereplovaglás részvizsga kezdete előtt különösen lényeges a felszerelés (a Teljesítményvizsgák rendje LPO szerinti) ellenőrzése a biztonsági szempontok figyelembevételével.

3. Stációvizsgák

A vizsgázó minden vizsgastáción bemutatja gyakorlati tudását, és megindokolja az összefüggéseket az adott témakörben.

1. stáció

A beszélgetés mutassa meg, mennyire képes a vizsgázó az elméleti tudását átvinni a gyakorlatba.

- Vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)nak, a lovagláselméletnek és a kiképzési skálának megfelelően, az E osztály követelményi szintjén.
- A vizsgázó saját lovaglása alapján magyarázza el a lovagláselmélet összefüggéseit, és ezek alapján tegyen javaslatokat a saját lovaglásának javítására. Kiegészítő elméleti kérdések még feltehetőek.
- Ez a beszélgetés a két gyakorlati részvizsga egyike után, külön lefolytatható, a fedeles lovardában/teremben, vagy közvetlenül a lovaglás után. Utóbbi esetben lehetőség van a vizsgabizottság felosztására a beszélgetéshez.
- Ajánlott jegyzeteket készíteni, hogy legyenek hívószavaink a beszélgetés lefolytatásához (adott esetben egy jegyzőkönyv-vezető segítségével).

2. stáció

- A versenysportban való részvételhez szükséges ismeretek
Éves versenylicenz kérvényezése, egy versenyló bejegyeztetése, Teljesítményvizsgák rendje (LPO), FN/LK-szabályozások, oltások, szabályok, nevezések stb.
- A lovas magatartás ismerete terepen, az utcán és az erdőn-mezőn

3. stáció

- Balesetmegelőzési ismeretek
A ló természete, biztonságos bánásmód a lóval a mindennapokban, az istállófolyosón, a legelőn, a lovagláshoz való felkészülés során, a lovaglás során stb.

4. stáció

- Földi munka: Felvezetés a felvezető háromszögben (lebonyolítását lásd az RA 6-os lovasvizsgánál), edzés rudakkal

Helyszín: fedeles lovarda/külső pálya

Egy lovat legfeljebb 3x szabad a földi munka stációnál használni.

Felszerelés:

Ló: csikókantár

Vezető személy: kesztyű ajánlott, kobak szabadon választott, pálca megengedett

Az RA 5-ös lovasvizsgán az RA 10, 9, 8, 7 és 6-os vizsgák tartalmán túl a következők szerepelnek:

- Az ügyesség fejlesztése/ edzés rudakkal (pl. megállítás a rúd felett, több oldalú rúdkereszt, rúdlabirintus), szisztematikus érzéketlenítés (a külvilág ingerei iránt), gyakorlati bánásmód a lóval hétköznapi helyzetekben

Lehetséges vizsgahelyzetek lehetnek:

1. Megállítás a rúd felett:

Állítsuk meg a lovat lépésből a rúd felett. Ehhez odavezetjük a lovat a földön fekvő rúdhoz, miközben kb. 3 m-rel a rúd előtt rövidítjük az iramot, és a lovat először a rúd előtt állítjuk meg. Ezután arra készítjük, hogy mellső lábaival lépjen át a rúd felett, majd álljon meg.

2. Rúdlabirintus:

A rúdlabirintusnál a lónak lépésben végig kell mennie a lefektetett rudak által határolt úton. A feladat abban áll, hogy a lovat hibátlanul, vagyis a rúdlabirintusból való oldalirányú kilépés, valamint a rudak érintése nélkül kell végigvezetni. A vezető személy helye tetszés szerint változtatható, vagyis a rudak által határolt úton kívül is mehet/állhat. Értékeljük a gyakorlat nyugodt végrehajtását, a megállás mindenkori lehetőségével, a korrekt vonalvezetést, valamint az egyértelmű és finom segítségadást/kommunikációt.

3. Szabálytalan rúdsor

A lovak figyelmesen, elengedetten és kiegyensúlyozottan lépkedjenek át egy fix, szabálytalanul lefektetett rúdsoron. A szabálytalan rúdsort lépéstávolságban elhelyezett talajrudakból és kavalettikből építjük fel, max. 20 cm-es magasságig.

4. Rúdkereszt:

A rúdkeresztnél a lovat először átlósan vezetjük át a négyzet alakban lerakott rudak egymással szemben álló sarkain (a rudakat a sarkaknál egymásra, keresztbe rakjuk). A rúdkereszt felépítése után (a rudak egymáson való elgördülésének megakadályozására a rúd egyik oldala mindig fent van, a másik pedig lent) a lovat először átvezetjük az egyik sarkon, majd az átlósan vele szemben elhelyezkedő sarkon.

Értékeljük, ahogyan a ló végrehajtja a feladatot (elengedettség, lépésbiztonság, engedelmesség) és a lovat vezető személy jeladásait (a ló korrekt, a kereszt közepére irányuló vezetése).

Az esetleg fellépő nehézségek esetén értékeljük, mennyire méri fel jól a vezető személy a helyzetet, és mennyire jól oldja meg azt. (a nehézség csökkentése, a gyakorlat sikeres befejezése).

A feladat végrehajtása közben értékeljük a vezető helyzetét, testtartását, hangsegítségét, valamint a segédeszközök (pl. pálca) használatát.

Az elengedettség fejlesztése/ szisztematikus érzéketlenítés (környezeti ingerek)

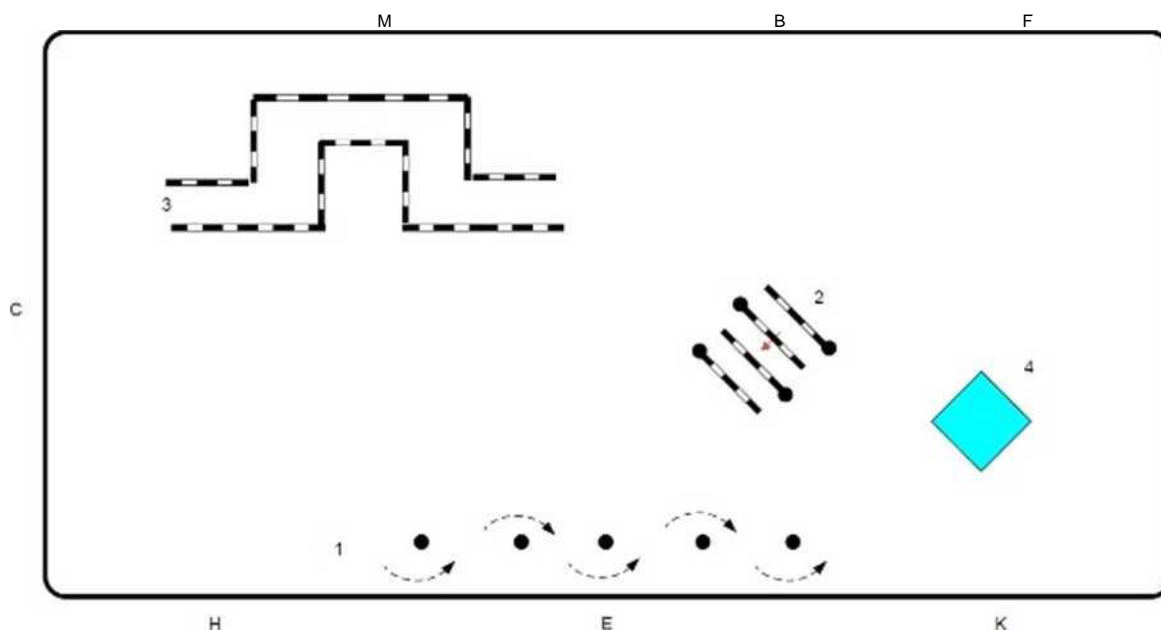
A vizsgán elméletben kell beszámolni a ló ismeretlen tárgyakhoz való hozzászoktatásáról, és esetleg be is kell mutatni. A vizgázónak el kell magyaráznia és be kell mutatnia,

hogyan szoktatunk hozzá egy lovat szisztematikusan a környezeti ingerekhez. A vizsgán ismeretlen tárgyak körül is vezethető a ló, akinek figyelmesen, engedelmesen és elengedetten kell végrehajtania a megadott gyakorlatokat.

A vizsgázó tudását a lóval folytatott interakcióin mérjük le.

Lehetséges vizsgahelyzetek pl.

- A lambrinra akasztott dzseki, öntözőcső a földön
- Ponyva, zörgő zsák, csapkodó függöny, esernyők, labdák

1. Szlalom
2. „Magasra-mély” rudakon való átléptetés
3. Rúdlabyrinthus
4. Ponyva/zöld szőnyeg

Értékeljük, ahogyan a ló végrehajtja a feladatot (elengedettséggel, lépésbiztonsággal, engedelmességgel) és a lovat vezető személy jeladásait (a ló korrekt, a kereszt közepére irányuló vezetése).

Az esetleg fellépő nehézségek esetén értékeljük, mennyire méri fel jól a vezető személy a helyzetet, és mennyire jól oldja meg azt (a nehézség csökkentése, a gyakorlat sikeres befejezése).

A feladat végrehajtása közben értékeljük a vezető helyzetét, testtartását, hangsegítségét, valamint a segédeszközök (pl. pálca) használatát.

Vizsgabizottság

- A vizsgát két bírónak kell tartania. A stációvizsgánál fel lehet osztani a vizsgabizottságot.
- Az LK legalább egy bírót delegál.
- A bírók és a versenyszervezők közösen felelnek azért, hogy ne álljon fenn az elfogultság veszélye (pl. rokonság, tulajdonos, kiképző, munkaadó-munkavállalói, gazdasági kapcsolat).

Vizsgaeredmény/értékelés

A vizsgát a vizsgázók életkorának megfelelően és a lehető leggyakorlatiasabban kell lefolytatni. A díjlovaglás, díjugratás és tereplovaglás részvizsgákat az Irányelvek a lovaglás és hajtás számára 1. kötetének kritériumai szerint kell értékelni. Ennek során a következő követelményekre kell figyelni: A stációvizsgákon nyújtott teljesítményt „teljesítette“ vagy „nem teljesítette“ kifejezésekkel kell értékelni.

- A vizsgázóknak a díjlovaglás, díjugratás/tereplovaglás részvizsgákon legalább 5,5 átlagpontot kell elérniük a vizsga sikeres teljesítéséhez, és egyik jegyük sem lehet 5,0 pont alatti.
- A szakág-specifikus lovasvizsgákon a vizsgázóknak a sikeres vizsgához az első részvizsgán legalább 6,0 pontot, a második részvizsgán pedig legalább 5,0 pontot kell elérniük. A stációvizsgákat szintén teljesíteniük kell.
- A nem teljesített részvizsga 12 hónapon belül, de legkorábban 3 hónap elteltével ismételtető meg.
- A teljes vizsgát meg kell ismételni akkor, ha egy részvizsga kétszer nem sikerül, vagy ha két részvizsga nem sikerült.
- Ha egy vizsgázó nem teljesíti a vizsgát, beszélje meg a bírókkal kiképzése további menetét.
- Ha a vizsgázó azért nem teljesíti a vizsgát, mert nem érte el az átlagpontoszámot, javasoljuk neki a teljes vizsga megismétlését. Egyes esetekben az egyik részvizsga megismétlése is elegendő az átlagpont eléréséhez.
- Egy másik lóval adott második esély ugyanazon lovasvizsgán alapvetően nem megengedett (kivéve egyértelműen indokolt esetekben).
- Amennyiben a szakág-specifikus vizsgák már megvannak, a vizsgázónak csak a hiányzó részvizsgát kell megismételnie ahhoz, hogy teljesítse az átfogó lovasvizsgát.
- A tanfolyamvezetők/ vizsgáztatók feltétlenül utaljanak a továbbképzési lehetőségekre, például elővizsgák formájában. Ezek a versenysport számára megkövetelt sikeres lovasvizsgák (RA 5 & 4) után is lehetővé teszik az edzőképzésbe való bekapcsolódást, emellett a felnövekvő, új kiképzőgenerációk továbbfejlődésének lehetőségét is magukban rejtik, egészen az edzőképzésben való részvételig.

13. RA 5 szakág-specifikus lovasvizsga

Az RA 5 szakág-specifikus lovasvizsga feltétele

Legalább 3 hónapos RA 7 és 6-os lovasvizsga, és legalább 21 éves életkor.

A szakág-specifikus lovasvizsgákon is három részvizsgát kell letenni, és azokat egyenként kell értékelni.

Díjlovas szakág-specifikus lovasvizsga

A részvizsgaként értelmezett A osztályú (segédszár nélküli) díjlovas versenyfeladat lovaglása előtt vagy után kerül sor a második részvizsgára: lovaglás könnyű ülésben és cavalettiken.

Ehhez a vizsgázó rövidebb kengyeleket csatol.

A vizsgázó ügetésben és vágásban könnyű ülésben mindkét kézen átmeneteket lovagol. Mindkét kézen legalább egyszer, esetleg egy elugrórúddal kiegészített cavalettin kell átlovagolnia ügetésből és/vagy vágatból.

Ehhez az RA 7 vagy 6 ugrópálya sémái is használhatók.

A stációvizsgákat harmadik részvizsgaként kell letenni: ez egy vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)nak, és a lovagolt nehézségi foknak megfelelő elméletről.

Díjugrató szakág-specifikus lovasvizsga

A könnyű ülésben történő lovaglás és az A osztályú díjugratópálya részvizsgaként való teljesítése előtt vagy után kerül sor a második részvizsgára: a díjlovas-kiképzés egyes elemeinek lovaglása. Ehhez a vizsgázó hosszabbra csatolja a kengyeleket. A vizsgázó önállóan dolgozik a lóval idomító ülésben, és mindkét kézen átmeneteket lovagol az egyes jármódokba, valamint iramváltásokat lovagol az egyes jármódokon belül. (A díjugratásnál használt kantár és zabla megengedett).

A stációvizsgák harmadik részvizsgaként következnek: ez vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)ról és a lovagolt nehézségi fok követelményeinek megfelelő elméletről.

Tereplovaglás szakágspecifikus lovasvizsga

A vizsgateljesítményt az E osztályú military-verseny/stílus tereplovaglás követelményeinek megfelelően értékelik.

Amennyiben a tereplovaglást a vizsgázó szakágspecifikusan kívánja letenni, részvizsgaként E/A osztályú stílus tereplovaglást kell bemutatnia. A pálya kb. 1000 m hosszú legyen és kb. 8-10 jellegzetes terepakadályt tartalmazzon. A távot megfelelő terepiramban kell végiglovagolni. A vonalvezetés tegye lehetővé az ütemes, folyamatos vágat, és tartalmazzon több kéz-, illetve irányváltást.

Az E/A osztályú stílus tereplovaglás bemutatása előtt vagy után kerül sor a második részvizsgára: a díjlovas kiképzés egyes elemeinek lovaglása. Ennek során a vizsgázó hosszabbra csatolja a kengyeleket.

A vizsgázó önállóan dolgozik a lóval idomító ülésben és mindkét kézen átmeneteket lovagol az egyes jármódokba, valamint iramváltásokat lovagol az egyes jármódokon belül.

A stációvizsgákat harmadik részvizsgaként kell letenni: ez vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)ról és a lovagolt nehézségi fok követelményeinek megfelelő elméletről.

14. RA 4-es lovasvizsga

Vizsgára engedés

1. A vizsgakérelmet a jelentkezőnek kell benyújtania a vizsgaszervező felé.
2. A vizsgára engedés feltételei:
  - Tagság egy olyan lovassport-egyesületben, amely egy, az FN-hez csatlakozó tartományi és/vagy kapcsolódó szövetség tagja
  - Legalább három hónapos RA 5-ös lovasvizsga, vagy RA 5 speciális díjlovaglás-vizsga, vagy RA 5 speciális díjugratás-vizsga vagy RA 5 speciális tereplovaglás-vizsga megléte
  - Részvétel az előkészítő tanfolyamon.

Vizsgára engedhető lovak: 5 éves vagy annál idősebb lovak, amelyek megfelelnek az érintett osztály követelményeinek. Egy lovat naponta legfeljebb kétszer szabad használni a díjlovaglásban, és kétszer a díjugratásban.

Felszerelés

Lovas:

Versenyrüházat elvárt, ezen kívül előírás a szakszerű és biztonsági előírásoknak megfelelő lovas felszerelés. A rögzített akadályokon történő lovaglásnál kötelező a védőmellény viselése.

Ló:

- Fásli/lábszárvédő megengedett
- Felszerelés a Teljesítményvizsgák rendje § 70 (LPO) alapján

Vizsgakövetelmények

A vizsga három részvizsgából áll, amelyeket egy napon, illetve két egymást követő napon kell teljesíteni. A következő követelményeknek kell megfelelni:

Díjlovaglás részvizsga

A osztályú díjlovagló versenyfeladat, egyedül vagy két lovassal.
Feladat a Díjlovagló feladatgyűjtemény alapján: RA 1 vagy RA 2

- Az itt adható pontszám alapvetően nem különbözik attól, amit a lovas egy díjlovagló versenyen kapna.
- Az értékelés szempontjai elsősorban az ülés, segítségadás, befolyás, beleérző képesség, valamint a lovasnak a ló átengedőségére gyakorolt befolyása.
- A díjlovagló feladat megváltoztatása (pl. a középügetés elhagyása) nem megengedett. Figyeljünk azonban arra, hogy a nem teljes mértékben megvalósított iramfokozást az összességében nyújtott teljesítményhez viszonyítsuk: a nem teljesen kivitelezett fokozás önmagában nem lehet döntő ok az alacsonyabb pontszámhoz.
- A díjlovas feladatot egyszerre egy vagy két lovas lovagolhatja. Erre a feladat bemutatása előtt szintén tekintettel kell lenni.
- Nem megengedett a kengyel nélküli lovaglás és a lócsere.

Díjugratás részvizsga

a) Könnyű ülés

b) A* osztályú stílus díjugrató vizsga standard követelményekkel

A könnyű ülés minősége:

- Egyensúly
- Elengedettség
- Velemenés
- A könnyű ülés alapja/kengyelhossz

Befolyás könnyű ülésből:

- Érzékeny alkalmazkodás a ló változó mozgásához az átmenetek és a gyakoribb patanyomfigurák lovaglása során

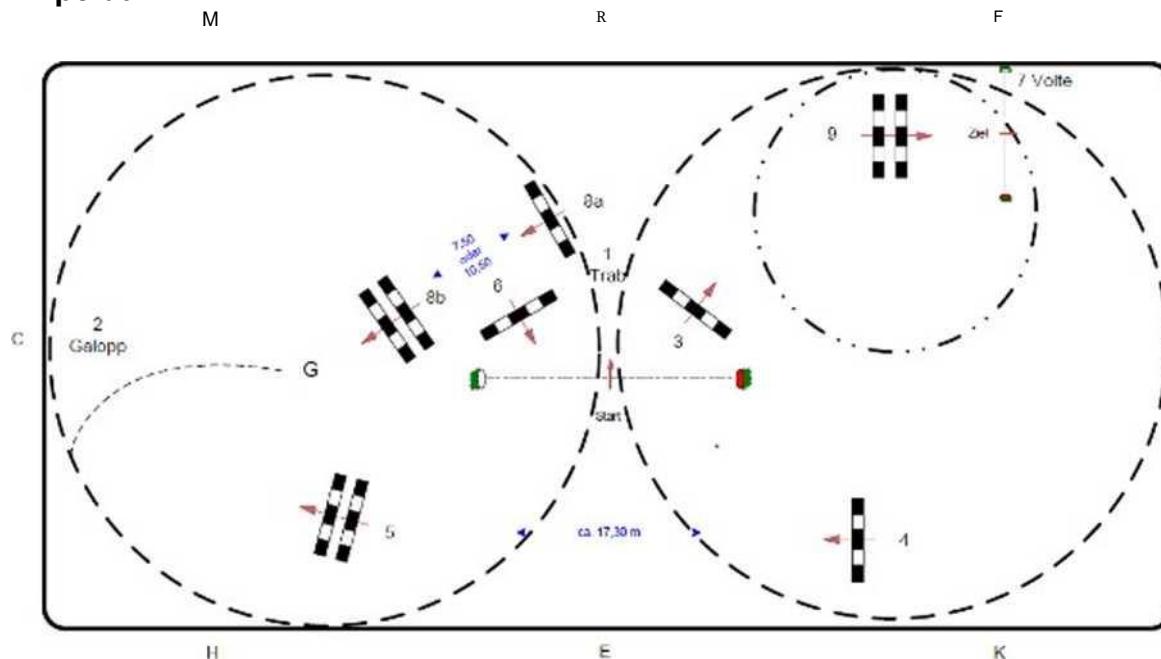
Értékeljük a lovas ülését és befolyását, a feladatok harmonikus végrehajtását és az összbenyomást, egy 10-től 0-ig terjedő, a Teljesítményvizsgák rendje § 57.1.2 (LPO) szerinti skála alapján. Verőhibákért, ellenszegülésért és leesésért nem jár levonás. A harmadik ellenszegülés és a második leesés viszont kizárást eredményez.

- Egy sikertelen ugrás nem befolyásolja negatívan a pontozást, ha a lovas egyébként a pálya teljesítése közben folyamatos lovaglást produkált. A ló/póni vágázóképességéből adódó távolságproblémák alig érvényesüljenek az értékelésben. A lovas által generált távolságproblémák, különösen, ha többször előfordulnak, szigorúbb megítélés alá kell hogy essenek. A távolságokat a lehető leginkább hozzá kell igazítani a lovakhoz/pónikhoz.

Az ügetés átmenettel végrehajtott kézváltás vágóban nemcsak hogy megengedett, hanem kívánatos is. Negatívan értékelendő ugyanakkor a felesleges ügetés olyan szakaszokon, ahol vágózni is lehetne.

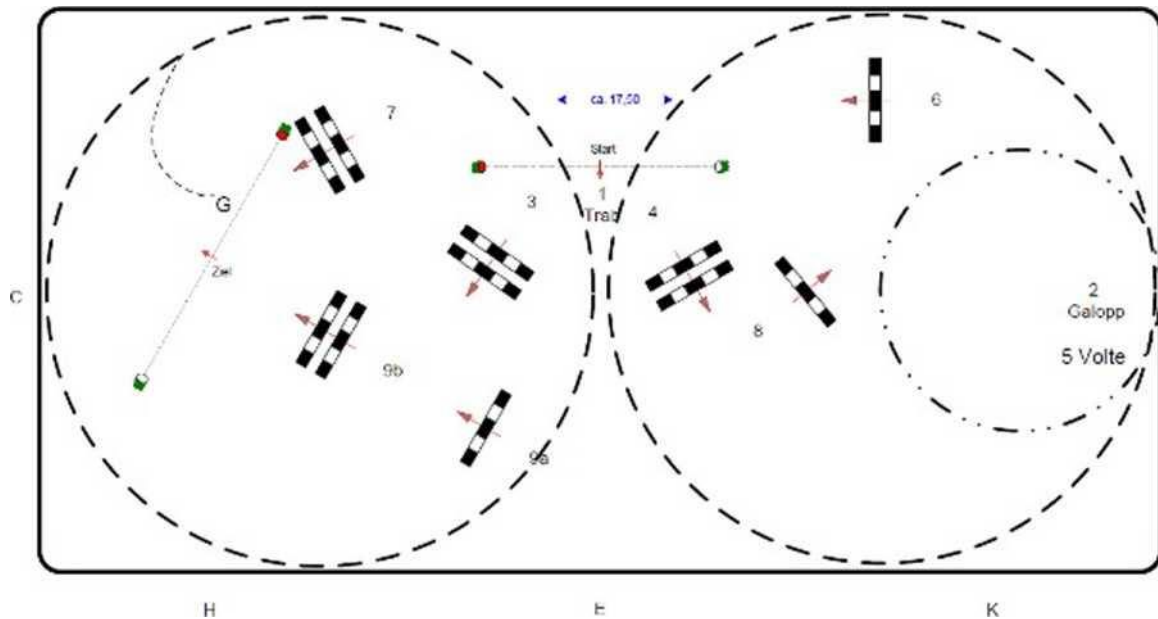
A díjugratás részvizsga érdemjegye az a) és b) részből tevődik össze.

1. példa

A Teljesítményvizsgák rendje (LPO) § 504 szerint
Magasság 90 - 100 cm, meredek ugrások és legalább 2 oxer
2 akadály, ebből legalább 95 cm

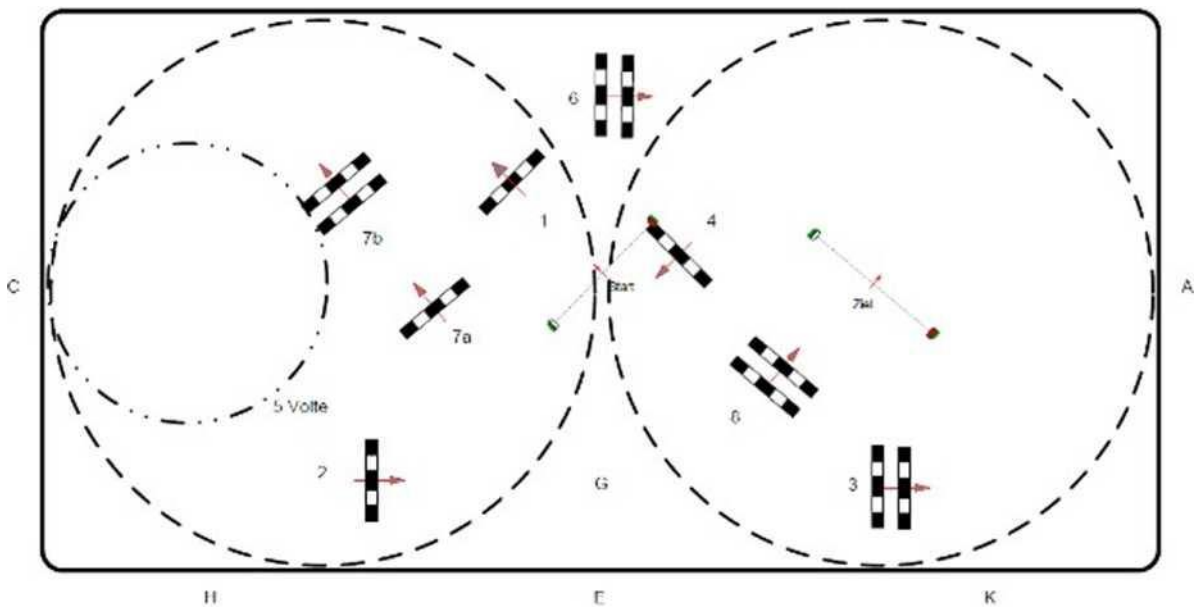
1. Belovaglás, megállás megadott helyen (G) és köszönés.
2. Megindulás munkaügetésben, könnyüügetés.
3. A megadott helyen nagykör, tanügetés. Egy fél kör után beugratás vágtába. A lovas ezután lovagol rá az akadályokra a megfelelő sorrendben.
4. A kiskört (7) 10-12 m-es átmérővel lovagoljuk.
5. A 9-es akadály után (a rövid falon) felvétel ügetésbe, nagykör, közben szárat a kézből kiráogatni.
Felvétel lépésbe, középlépés.

2. példa

A Teljesítményvizsgák rendje (LPO) § 504 szerint
 Magasság 90 - 100 cm, meredek ugrások és legalább 2 oxer
 2 akadály, ebből legalább 95 cm

1. Belovaglás, megállás a megadott helyen (G) és köszönés.
2. Megindulás munkaügetésben, könnyűügetés.
3. A megadott helyen nagykör, tanügetés. Egy fél kör után beugratás vágtába. A lovas ezután lovagol rá az akadályokra a megfelelő sorrendben.
4. A kiskört (5) 10-12 m-es átmérővel lovagoljuk.
5. A 9-es akadály után felvétel ügetésbe, nagykör, közben szárazakat a kézből kiráogatni.
6. Felvétel lépésbe, középlépés.

3.példa

Belovaglás és a megadott helyen (G) megállás, köszönés
 Megindulás munkaügetésben, könnyűügetés.

C-X-C

C-X-C Bal kézre, a következő sarokban (H előtt) beugratás bal kézre vágta, munkavágta, könnyű ülés (1-szer körbe)

H-F után

Tetszőleges vonalvezetéssel ügetésen keresztül kézváltás vágtaiban, (vágta jobb kézre), ezután megfelelő sorrendben rálovaslás az 1 – 3-as akadályokra.

A-X-A

Nagykör (1-szer körbe).

X

Felvétel ügetésbe.

A

Beugratás vágtaiba bal kézre, munkavágta, azután rálovaslás a 4-es akadályra.

C

Kiskör (5) (átmérője kb. 12-15 m), azután rálovaslás a 6 – 8-as akadályokra.

A-X-A

(A rövid fal közepén) felvétel ügetésbe, nagykör, közben szárat a kézből kiráogatni.

A

Felvétel lépésbe, középlépés.

Ezen kívül a Díjugrató feladatgyűjteményben szereplő pályaminták használhatók.

A tereplovaglás részvizsga a gyakorlati lovaglás mellett további részvizsgaként szabadon választva következhet. Vagy ugyanazon a napon zajlik, és kiváltja a díjugratás részvizsgát, vagy a vizsgától függetlenül, a gyakorlati lovaglás keretein belül külön vizsgaként tehető le. A teljesítményt az E osztályú stílus tereplovaglás követelményei szerint értékeli.

- A követelmények és értékelésük az E osztályú stílus tereplovaglás követelményeihez igazodnak (a Teljesítményvizsgák rendje (LPO) § 671 és 673 szerint). A tereplovaglás kb. 1000 m hosszú legyen, és kb. 9 - 15 jellegzetes terepakadályt tartalmazzon. A távot megfelelő terepiramban kell megtenni. A vonalvezetés tegye lehetővé az ütemes, folyamatos vágatát, és tartalmazzon több kéz-, illetve irányváltást.
- Értékeljük a lovas könnyű ülését és befolyását, különösen a feladatok harmonikus, természetes megoldását, valamint az összbenyomást.
- A vizsgán nyújtott teljesítményt egy 10-től 0-ig terjedő skálán adott pontszámmal értékeljük. Az ellenszegülésért és a leesésért nem jár levonás, a verőhibák azonban bevonhatók az értékelésbe, ha a lovas hibájára vezethetők vissza. A harmadik ellenszegülés illetve a második leesés ugyanakkor a vizsga nem teljesítését jelenti.
- A tereplovaglás részvizsga megkezdése előtt ellenőrizni kell az előírt felszerelést (az LPO alapján), a biztonsági szempontok figyelembe vételével is.

3. Stációvizsgák

A vizsgázó minden vizsgastáción bemutatja gyakorlati tudását, és megindokolja az összefüggéseket az adott témakörben.

1. stáció

Vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)nak, a lovagláselméletnek és a kiképzési skálának megfelelően, az E osztály követelményi szintjén. A beszélgetés mutassa meg, mennyire képes a vizsgázó az elméleti tudását átvinni a gyakorlatba.

Helyszín: A beszélgetés az egyik vagy mindkét gyakorlati részvizsgát követően külön, a fedeles lovardában/állomáshelyen/helyiségben történhet, vagy közvetlenül a lovaglás után, ez utóbbi esetben a vizsgabizottság felosztható.

2. stáció

A lovas erőnléte

- A lovas lényeges erőnléti és koordinációs képességei
- Az ülés és befolyás megértése
- A lovas kiképzésének menete (lásd Irányelvek 1. kötet)

Lásd még:

- FN Kézikönyv. A Német Lovas Szövetség RA 5-1 lovasvizsgái – Jól felkészültem a vizsgára, „Edzéselmélet“ fejezet - „A lovas erőnléte“
- Kisokos FN-sportvizsga (FN-Shop)
- FN Kézikönyv Oktatás és tanulás a lovassportban, 3.3 fejezet, 55-61. o.
- „Lovastudomány“ S. Gärtner-től, C. Heipertz-Hengst

3. stáció

Egy hátszló alapfelszerelése

Helyszín: nyerges, ápolóhely, istállófolyosó

Felszerelés: különböző nyergesek, kantárok, orrzók, zablák, takarók, nyeregalátét/nyeregtakaró, lábszárvédők, fáslik, pataharangok, segédszárak, szügyelő, patkósarkak

Irányelvek 1. kötet, 2.2 fejezet, 35 – 53. o.

A 3. stáción az ott található felszerelési tárgyakból válogatva lehet azokat a lóra felhelyezni/felcsatolni és hatásukat megbeszélni.

- Nyereg, a lóra illeszkedő forma
- Kantár, zabla, a lóhoz illeszkedő forma, hatásmechanizmus, működés
- Lábszárvédők, működés
- Segédszárak, hatásmechanizmus, működés
- Takaró, polártakaró, kötőfék,

Vizsgabizottság

- A vizsgát két bírónak kell tartania. A stációvizsgákon a vizsgabizottság felosztható.
- Az LK legalább az egyik bírót delegálja.
- A bírók és a versenyszervezők közösen felelnek azért, hogy ne álljon fenn az elfogultság veszélye (pl. rokonság, tulajdonos, kiképző, munkaadó-munkavállalói, gazdasági kapcsolat).

Vizsgaeredmény/értékelés

A vizsgát a vizsgázók életkorának megfelelően és a lehető leggyakorlatiasabban kell lefolytatni. A díjlovaglás, díjugratás és terep részvizsgákat az Irányelvek a lovaglás és hajtás számára 1. kötetének kritériumai szerint kell értékelni. Ennek során a Kiképzési vizsgák rendje (APO) szerint megfogalmazott követelményekre kell figyelni. A stációvizsgákon nyújtott teljesítményt „teljesítette“ vagy „nem teljesítette“ kifejezésekkel kell értékelni.

- A vizsgázóknak a díjlovaglás, díjugratás/tereplovaglás részvizsgákon legalább 5,5 átlagpontot kell elérniük a vizsga sikeres teljesítéséhez, és egyik pontszámuk sem lehet 5,0 alatti.
- A szakág-specifikus lovas vizsgákon a vizsgázóknak a sikeres vizsgához az első részvizsgán legalább 6,0 pontot, a második részvizsgán pedig legalább 5,0 pontot kell elérniük. A stációvizsgákat szintén teljesíteniük kell.
- A nem teljesített részvizsga 12 hónapon belül, legkorábban azonban 3 hónap után ismételhető.
- A részvizsga másodszori sikertelensége esetén a teljes vizsgát meg kell ismételni. A teljes vizsgát meg kell ismételni akkor is, ha két részvizsga nem sikerült.
- Ha egy vizsgázó nem teljesíti a vizsgát, beszélje meg a bírókkal kiképzése további menetét.
- Ha a vizsgázó azért nem teljesíti a vizsgát, mert nem érte el az átlagpontot, javasoljuk a vizsgázónak a teljes vizsga megismétlését. Egyes esetekben az egyik részvizsga megismétlése is elegendő az átlagérték eléréséhez.
- Egy másik lóval adott második esély ugyanazon lovasvizsgán belül alapvetően nem megengedett (kivéve egyértelműen indokolt esetekben).
- Amennyiben a vizsgázó egy szakág-specifikus lovasvizsgát már letett, csak a hiányzó részvizsgát kell ismételnie ahhoz, hogy teljesítse a szakágakat átfogó lovasvizsgát.

A tanfolyamvezetők/vizsgáztatók feltétlenül utaljanak a továbbképzési lehetőségekre, például elővizsgák formájában. Ezek a versenysport számára megkövetelt lovasvizsga (RA 5 & 4) sikeres letétele után is lehetővé teszik az edzőképzésbe való bekapcsolódást. Emellett ezek a továbbképzések a felnövekvő, új kiképzőgenerációk továbbfejlődésének lehetőségét is magukban rejtik, egészen az edzőképzésben való részvételig.

15. RA 4-es lovasvizsga (szakág-specifikus)

Az RA 4-es szakág-specifikus lovasvizsga feltétele

Az RA 5-ös lovasvizsga megléte. A szakág-specifikus lovasvizsgákon is három részvizsgát kell letenni, és azok egyenként kerülnek értékelésre.

Díjlovagló lovasvizsga

A részvizsgaként értelmezett L osztályú, csikókantárral lovagolt díjlovas versenyfeladat lovaglása előtt vagy után kerül sor a második részvizsgára: lovaglás könnyű ülésben és cavalettiken.

Ehhez a vizsgázó rövidebb kengyeleket csatol.

A vizsgázó ügetésben és vágásban könnyű ülésben mindkét kézen átmeneteket lovagol. Mindkét kézen legalább egyszer, esetleg egy elugrórúddal kiegészített cavalettin kell átlovagolnia ügetésből és/vagy vágatából.

Ehhez az RA 7 vagy 6 ugrópálya sémái is használhatók.

- A díjlovaglás pontszámában a fokozásoknak nem kell olyan nagy súllyal megjelenniük. Itt különösen a lovas ülését, segítségadását, befolyását, beleérző képességét, a ló átengedőségére gyakorolt hatását, valamint az L osztályú feladatok korrekt végrehajtását értékeljük. Alapvetően érvényes szabály, hogy az állandóan, a vizsga egész ideje alatt jelen lévő lovashibát súlyosabban kell megítélni, mint egy feladat egész elrontását.

A stációvizsgákat harmadik részvizsgaként kell letenni: ez egy vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)ról, a lovagolt osztály követelményeinek megfelelő elméletről

Díjugrató lovasvizsga

A könnyű ülésben történő lovaglás és az A** osztályú díjugrató pálya részvizsgára jellemző sztenderd követelményekkel való teljesítése előtt vagy után kerül sor a második részvizsgára: a díjlovas kiképzés egyes elemeinek lovaglása. Ehhez a vizsgázó hosszabbra csatolja a kengyeleket. A vizsgázó önállóan dolgozik a lóval idomító ülésben, és mindkét kézen átmeneteket lovagol az egyes jármódokba, valamint iramváltásokat lovagol az egyes jármódokon belül, olyan gyakorlatok végrehajtásával, mint pl. csizmára való engedtetés és egész felvétel. (A díjugratásnál használt kantár és zabla megengedett.)

A stációvizsgák harmadik részvizsgaként következnek: ez egy vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)nak, és a lovagolt osztály követelményeinek megfelelő elméletről.

Tereplovaglás lovasvizsga

Szakágspecifikus lovasvizsgaként a tereplovaglásnál az első részvizsga egy A* osztályú stílus tereplovaglás. A pálya kb. 1500 m hosszú legyen és kb. 15-20 jellegzetes terepakadályt tartalmazzon. A távot megfelelő terepiramban kell végiglovagolni. A vonalvezetés tegye lehetővé az ütemes, folyamatos vágatát, és tartalmazzon több kéz-, illetve irányváltást.

Az A* osztályú stílus tereplovaglás bemutatása előtt vagy után kerül sor a második részvizsgára: a díjlovas kiképzés egyes elemeinek lovaglása. Ennek során a vizsgázó hosszabbra csatolja a kengyeleket, és az idomító munka elemeiből tart bemutatót.

A vizsgázó idomító ülésben mindkét kézen átmeneteket lovagol az egyes jármódokba, valamint iramváltásokat lovagol az egyes jármódokon belül, olyan gyakorlatok végrehajtásával, mint pl. csizmára való engedtetés és egész felvétel.

A stációvizsgákat harmadik részvizsgaként kell letenni: ez egy vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)nak és a lovagolt nehézségi fok követelményeinek megfelelő elméletről.

16. RA 3 lovasvizsga

Vizsgára engedés

1. A vizsgakérelmet a jelentkezőnek kell benyújtania a vizsgaszervezőnek.
2. A vizsgára engedés feltételei:
  - Tagság egy olyan lovassport-egyesületben, amely egy, az FN-hez csatlakozó tartományi és/vagy kapcsolódó szövetség tagja
  - Legalább háromhónapos RA 4-es lovasvizsga, vagy RA 4 (díjlovaglás), RA 4 (díjugratás) vagy RA 4 (tereplovaglás) megléte
  - Részvétel az előkészítő tanfolyamon.
3. Vizsgára engedhető lovak: 5 éves vagy annál idősebb lovak, amelyek megfelelnek az érintett osztály követelményeinek. Egy lovat naponta legfeljebb kétszer szabad használni a díjlovaglásban, és kétszer a díjugratásban.

Felszerelés

Lovas:

Versenyruházat elvárt, máskülönben előírás a szakszerű és biztonságos lovas felszerelés. Rögzített akadályokon történő lovaglásnál kötelező a védőmellény viselése.

Ló:

- Fásli/lábszárvédő megengedett
- Felszerelés a Teljesítményvizsgák rendje § 70 (LPO) alapján

Vizsgakövetelmények

A vizsga három részvizsgából áll, amelyeket egy napon, illetve két egymást követő napon kell teljesíteni. A következő követelményeknek kell megfelelni:

1. Díjlovaglás részvizsga

L osztályú díjlovagló versenyfeladat csikókantárral, egyedül végrehajtva.
Feladat a Díjlovagló feladatgyűjtemény alapján: RL 1 vagy RL 2

Az itt adható pontszám alapvetően nem különbözik attól a pontszámtól, amit a lovas egy díjlovagló versenyen kapna. Bizonyos engedmények a ló minőségével kapcsolatban ugyanakkor elképzelhetőek. A pontozásnál elsősorban az ülést, segítségadást, befolyást, a beleéző képességet, valamint a lovasnak a ló átengedőségére gyakorolt befolyását kell figyelembe venni.

A díjlovagló versenyfeladat megváltoztatása (pl. a középügetés elhagyása) nem megengedett. Figyeljünk azonban arra, hogy a nem teljes mértékben megvalósított iramfokozást az összességében nyújtott teljesítményhez viszonyítsuk: a nem teljesen kivitelezett fokozás önmagában nem lehet döntő ok az alacsonyabb pontszámhoz.

A díjlovas feladatot egyszerre egy vagy két lovas lovagolhatja. Erre a feladat bemutatása előtt szintén tekintettel kell lenni.

Nem megengedett a kengyel nélküli lovaglás és a lócsere.

2. Díjugratás részvizsga

A** osztályú stílus díjugrató vizsga sztenderd követelményekkel

A könnyű ülés minősége:

- Egyensúly
- Elengedettség
- Velemenés
- A könnyű ülés alapja/kengyelhossz

Befolyás könnyű ülésből:

- Érzékeny alkalmazkodás a ló változó mozgásához átmenetek és a gyakoribb patanyomfigurák lovaglása során.

A versenypályán a lovas ülését és befolyását, a feladatok harmonikus megoldását és az összbemomást értékeljük egy 0-tól 10-ig terjedő skálán a Teljesítményvizsgák rendje (LPO) § 57.1.2 alapján. Verőhibákért, ellenszegülésért vagy leesésért nem jár levonás. A harmadik ellenszegülés és a második leesés viszont kizáráshoz vezet.

A rosszul sikerült ugrásnak nem kell negatívan befolyásolnia a pontozást, ha egyébként a pálya lovaglása folyamatos volt. A ló/póni vágтамunkájából adódó távolságproblémák alig módosítják a pontozást. A lovas hibájából fellépő távolságproblémák, főként ha többször előfordulnak, nagyobb súllyal szerepeljenek. A távolságokat a lehető legjobban igazítsuk a lovakhoz/pónikhoz.

Az ügetés átmenettel lovagolt kézváltás vágтában nemcsak hogy megengedett, hanem egyenesen kívánatos. Ugyanakkor a felesleges ügetés, azokon a szakaszokon, ahol vágтálni is lehetne, pontlevonással jár. A hosszabb ügetésszakaszok inkább megengedettek a fedeles lovardában zajló vizsgáknál, mint a szabadban tartott vizsgáknál (pl. a csúszásveszély miatt a fordulóknban).

Az RA 3 vizsgához használható az RA 4-es díjugrató pálya továbbfejlesztett változata (magasságát és szélességét a követelményekhez kell igazítani), valamint a Díjugrató feladatgyűjtemény A1 és A2 díjugrató pályái.

A tereplovaglás részvizsga a gyakorlati lovaglás mellett további részvizsgaként szabadon választható. Vagy ugyanazon a napon zajlik, és kiváltja a 'díjugratás' második részvizsgát, vagy a vizsgától függetlenül, a gyakorlati lovaglás keretein belül külön vizsgaként tehető le.

A követelmények és az értékelés az A osztályú stílus tereplovaglás követelményeinek megfelelőek (a Teljesítményvizsgák rendje (LPO) § 671 és 673 szerint). A tereplovaglás kb. 1500-2000 m hosszú legyen, és kb. 15 - 20 jellegzetes terepakadályt tartalmazzon. A távot megfelelő terepiramban kell megtenni. A vonalvezetés tegye lehetővé az ütemes, folyamatos vágтát, és tartalmazzon több kéz-, illetve irányváltást.

A vizsgán nyújtott teljesítményt egy 0-tól 10-ig terjedő skálán adott pontszámmal értékeljük. Ellenszegülésért és bukásért nem jár levonás, viszont a verőhibák bevonhatók az értékelésbe, ha a lovas hibájára vezethetők vissza. A harmadik ellenszegülés, illetve a második leesés ugyanakkor a vizsga nem teljesítését jelenti.

A tereplovaglás részvizsga megkezdése előtt ellenőrizni kell az előirt felszerelést (az LPO alapján), a biztonsági szempontok figyelembe vételével is.

3. Stációvizsgák

A vizsgázó minden vizsgastáción bemutatja gyakorlati tudását, és megindokolja az összefüggéseket az adott témakörben.

1. stáció

Vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)nak, lovagláselméletnek és kiképzési skálának megfelelően, az A/L osztály követelményi szintjén.

A beszélgetésből ki kell derülnie, mennyire képes a vizsgázó elméleti lovas tudását átvinni a gyakorlatba.

Helyszín: A beszélgetés az egyik vagy mindkét gyakorlati részvizsgát követően külön, a fedeles lovardában/állomáshelyen/helyiségben történhet, vagy közvetlenül a lovaglás után, utóbbi esetben a vizsgabizottság felosztható.

2. stáció

Viselkedési/becsületkódex a lovassportban

A lovassport alapvető viselkedési szabályaiból kell olyan gyakorlati példákat hozni, melyek a vizsgázó lovas szintjén relevánsak. Pl. viselkedés a lovas kollegákkal bizonyos helyzetekben, önkritika gyakorlása a saját teljesítménnyel szemben (viselkedési kódex a Függetlenségben).

3. stáció

Edzéselmélet (erőnlét és koordináció)

- az edzés alapjai
teljesítmény-összetevők: kitartás, erő, gyorsaság, mozgékonyaság
- koordináció

Irányelvek a lovaglás és hajtás számára 1. kötet

Ez a vizsgarész a fedeles lovardában végezhető gyakorlati feladatokkal, vagy konkrét példaesetek bemutatásával. Lényege, hogy összekössük az edzéselmélet alapjait a lovaglás elméletével és a ló különböző szakágakban végzett mindennapos edzésével.

Vizsgabizottság

- A vizsgát két bírónak kell megtartania. A stációvizsgákon a vizsgabizottság felosztható.
- Az LK legalább az egyik bírót delegálja.
- A bírók és a versenyszervezők közösen felelnek azért, hogy ne álljon fenn az elfogultság veszélye (pl. rokonság, tulajdonos, kiképző, munkaadó-munkavállalói, gazdasági kapcsolat).

Vizsgaeredmény/értékelés

A vizsgát a vizsgázók életkorának megfelelően és a lehető leggyakorlatiasabban kell lefolytatni. A díjlovaglás, díjugratás és tereplovaglás részvizsgákat az Irányelvek a lovaglás és hajtás számára 1. kötetének kritériumai szerint kell értékelni. Ennek során a Kiképzési vizsgák rendje (APO) szerint megfogalmazott követelményeket kell figyelembe venni. A stációvizsgákon nyújtott teljesítményt „teljesítette“ vagy „nem teljesítette“ kifejezésekkel kell értékelni.

- A vizsgázóknak a díjlovaglás, díjugratás/tereplovaglás részvizsgákon legalább 5,5 átlagpontot kell elérniük a vizsga sikeres teljesítéséhez, és egyik pontszámuk sem lehet 5,0 alatti.
- A szakág-specifikus lovas vizsgákon a vizsgázóknak a sikeres vizsgához az első részvizsgán legalább 6,0 pontot kell elérniük. A stációvizsgákat szintén teljesíteniük kell.
- A nem teljesített részvizsga 12 hónapon belül, de legkorábban 3 hónap után ismételhető.
- Ugyanannak a részvizsgának a másodszori sikertelensége után a teljes vizsgát meg kell ismételni. Ugyancsak meg kell ismételni a teljes vizsgát, ha két részvizsga nem sikerült.
- Ha egy vizsgázó nem teljesíti a vizsgát, beszélje meg a bírókkal kiképzése további menetét:
Ha a vizsgázó azért nem teljesíti a vizsgát, mert nem érte el az átlagpontszámot,

javasoljuk a vizsgázónak a teljes vizsga megismétlését. Egyes esetekben az egyik részvizsga megismétlése is elegendő az átlagpontszám eléréséhez.

- Egy másik lóval adott második esély ugyanazon lovasvizsgán belül alapvetően nem megengedett (kivéve egyértelműen indokolt esetekben).
- Amennyiben a vizsgázó egy szakágspecifikus lovasvizsgát már letett, csak a hiányzó részvizsgát kell ismételnie ahhoz, hogy teljesítse a szakágakat átfogó lovasvizsgát.

17.RA 3 szakágspecifikus lovasvizsgák

Díjlovaglás lovasvizsga:

1. részvizsga: L osztályú díjlovas versenyfeladat lovaglása csikókantárral (követelmények a Díjlovagló feladatgyűjtemény L** osztályú feladatai alapján) vagy különfeladat (20 x 40 m-es díjlovagló négyszögben), lásd alább.
2. részvizsga: A stációvizsgák második részvizsgaként értelmezendők: vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)ra vonatkozóan, elmélet a lovagolt osztály követelményeinek megfelelően.

Díjugratás lovasvizsga:

1. részvizsga: L osztályú stílus díjugrató versenyfeladat standard követelményekkel (pl. L1-L3 a Díjugrató feladatgyűjtemény alapján)
2. részvizsga: A stációvizsgák második részvizsgaként értelmezendők: vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)ra vonatkozóan, elmélet a lovagolt osztály követelményeinek megfelelően.

Tereplovaglás lovasvizsga:

1. részvizsga: L osztályú stílus tereplovaglás
A tereplovaglás kb. 2000 m hosszú legyen, és kb. 19 - 25 jellegzetes terepakadályt tartalmazzon. A távot megfelelő terepiramban kell megtenni. A vonalvezetés tegye lehetővé az ütemes, folyamatos vágat, és tartalmazzon több kéz- illetve irányváltást
2. részvizsga: A stációvizsgák második részvizsgaként értelmezendők: vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)ra vonatkozóan, elmélet a lovagolt osztály követelményeinek megfelelően.

Különfeladat L** (csikókantár) 20 x 40 m-es
négyzetben
RA 3-as díjlovagló lovasvizsgák számára
engedélyezve (C terv: 2014.02.20.)

A-X	Belovaglás összeszedett ügetésben
X	Állj, köszönés
X	Megindulás összeszedett ügetésben
C	Jobb kézre
M-B	Vállat be
B-A	Összeszedett ügetés
A	Fordulat a középvonalra
D és X között	Kiskör jobbra (8m)
ebből X-M	Féloldalazás jobbra M-ig
H-E	Vállat be balra
E-A	Összeszedett ügetés
A	Fordulat a középvonalra
D és X között	Kiskör balra (8m)
ebből X-H	Féloldalazás balra H-ig
M-X-K	Átlóváltás középügetésben
K	Összeszedett ügetés
A	Átváltás balra, majd középlépés
K-X	Fordulat az átlóvonalra
X	Átváltás jobbra
X-K	Középlépés
K előtt	Beugratás összeszedett vágatába bal kézre
K-A-F	Összeszedett vágta
F-M	Középvágta
M	Összeszedett vágta
H-B	Félátlóváltás
B-E	Ellenvágta
E	Egyszerű ugrásváltás
M	Középvágta
B-E-B	Nagykör (1-szer körbe, közben B és E között a sörényélen előrenyúlni)
B előtt	Összeszedett vágta és egyenes
F	Átváltás (8m) ugrásváltás nélkül, ellenvágta
B-E	Fél nagykör ellenvágatában
E	Egyenes
E és K között	Egyszerű ugrásváltás
A	Fordulat a középvonalra
G	Állj, köszönés

18. RA 2 lovasvizsga

Vizsgára engedés

1. A vizsakérelmet a jelentkezőnek kell benyújtania a vizsgaszervezőnek.
2. A vizsgára engedés feltételei:
  - Tagság egy olyan lovassport-egyesületben, amely egy az FN-hez csatlakozó tartományi és/vagy kapcsolódó szövetség tagja
  - Legalább három hónapos RA 3 lovasvizsga, vagy RA 3 (díjlovaslás), RA 3 (díjugratás) vagy RA 3 (tereplovaslás) megléte
  - Részvétel az előkészítő tanfolyamon.
3. Vizsgára engedhető lovak: 5 éves vagy annál idősebb lovak, illetve az RA 2-es díjlovasló vizsgához/RA 2-es díjugrató vizsgához 6 éves és annál idősebb lovak, amelyek megfelelnek ezen osztály követelményeinek. Egy lovat naponta legfeljebb kétszer szabad használni a díjlovaslásban, és kétszer a díjugratásban.

Felszerelés

Lovas:

Versenyrüházat elvárt, máskülönben előírás a szakszerű és biztonságos lovas felszerelés. Rögzített akadályokon történő lovaslásnál kötelező a védőmellény viselése.

Ló:

- Fásli/lábszárvédő megengedett
- Felszerelés a Teljesítményvizsgák rendje § 70 (LPO) alapján

Vizsgakövetelmények

A vizsga három részvizsgából áll, amelyeket egy napon, illetve két egymást követő napon kell teljesíteni. A következő követelményeknek kell megfelelni:

1. Díjlovaslás részvizsga

L osztályú díjlovasló versenyfeladat nagykantárral, egyedül végrehajtva.
Feladat a Díjlovasló feladatgyűjtemény alapján: RL 1 vagy RL 2

- Az itt adható pontszám alapvetően nem különbözik attól, amit a lovas egy díjlovasló versenyen kapna.
- Az értékelésnél az ülés, segítségadás, befolyás, a beleérző képesség, valamint a lovasnak a ló átengedőségére gyakorolt befolyása legyen mérvadó.

A díjlovasló versenyfeladat megváltoztatása (pl. a középügetés elhagyása) nem megengedett. Figyeljünk azonban arra, hogy a nem teljes mértékben megvalósított iramfokozást az összességében nyújtott teljesítményhez viszonyítsuk: a nem teljesen kivitelezett fokozás önmagában nem lehet döntő ok az alacsonyabb pontszámhoz.

2. Díjugratás részvizsga

L osztályú stílus díjugrató versenyfeladat standard követelményekkel.

Értékeljük a lovas ülését és befolyását, a feladatok harmonikus megoldását és az összbenyomást. A verőhibákért, ellenszegülésért vagy leesésért nem jár levonás. A harmadik ellenszegülés és a második leesés kizáráshoz vezet.

A könnyű ülés minősége:

- Egyensúly

- Elengedettség
- Velemenés
- - A könnyű ülés alapja/kengyelhossz

Befolyás könnyű ülésből:

- Érzékeny alkalmazkodás a ló változó mozgásához átmenetek és a gyakoribb patanyomfigurák lovaglása során.

A versenypályán a lovas ülést és befolyását, a feladatok harmonikus megoldását és az összbonyomást értékeljük egy 0-tól 10-ig terjedő skálán, a Teljesítményvizsgák rendje (LPO) § 57.1.2 alapján. Verőhibákért, ellenszegülésért vagy leesésért nem jár levonás. A harmadik ellenszegülés és a második leesés kizáráshoz vezet.

A rosszul sikerült ugrásnak nem kell negatívan befolyásolnia a pontozást, ha egyébként a pálya lovaglása folyamatos volt. A ló/póni vágtamunkájából adódó távolságproblémák alig módosítják a pontozást. A lovas hibájából fellépő távolságproblémák, főként, ha többször előfordulnak, nagyobb súllyal szerepelnek. A távolságokat a lehető legjobban igazítsuk a lovakhoz/pónikhoz. Az ügetés átmenettel lovagolt kézváltás vágtában nemcsak hogy megengedett, hanem egyenesen kívánatos. A felesleges ügetés ugyanakkor azokon a szakaszokon, ahol vágtázni is lehetne, pontlevonással jár. A hosszabb ügetésszakaszok inkább megengedettek a fedeles lovardában zajló vizsgáknál, mint a szabadban tartott vizsgáknál (pl. a csúszásveszély miatt a fordulókban).

Az RA 4 lovasvizsgánál használt díjugrató pálya továbbfejlesztett változatát lehet használni az RA 2 lovasvizsgánál (magasságát és szélességét a követelményekhez kell igazítani). Ezen kívül a Díjugrató feladatgyűjtemény L1 - L3 díjugrató pályái is használhatók.

3. Stációvizsgák

A vizgázó minden vizsgastáción bemutatja gyakorlati tudását, és megindokolja az összefüggéseket az egyes témakörökben.

1. stáció

Vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)ra vonatkozóan, lovagláselmélet és kiképzési skála az L osztály követelményeinek megfelelően.

A beszélgetésből ki kell derülnie, mennyire képes a vizgázó elméleti lovas tudását átvinni a gyakorlatba.

Helyszín: A beszélgetés az egyik vagy mindkét gyakorlati részvizsga után, külön, a fedeles lovardában/állomáshelyen/helyiségben történhet, vagy közvetlenül a lovaglás után. Utóbbi esetben a vizsgabizottság felosztható.

2. stáció

A lószerszámok felhelyezése, igazítása, különösen a nagykantaré (Irányelvek 1. kötet)

Helyszín: nyerges, ápolóhely, istállófolyosó

Felszerelés: különböző nyergek, kantárok, orrzők, zablák, nagykantár, takarók, nyeregalátét/nyeregtakaró, lábszárvédők, fáslik, pataharangok, segédszárak, szügyelő, patkósarkak-

3. stáció

Edzéselmélet, funkcionális anatómia, küllemi bírálat

Helyszín: az istállófolyosón, a ló mellett

A lovassport szempontjából releváns küllemi ismertetőjegyek bemutatása. Ennek során az edzéselmélet fontos alapjaira, pl. az erőnléti képességek jelentőségére, valamint az edzettségi állapotra is ki kell térni.

Vizsgabizottság

- A vizsgát két bírónak kell megtartania. A stációvizsgákon a vizsgabizottság felosztható.
- Az LK legalább az egyik bírót delegálja.
- A bírók és a versenyszervezők közösen felelnek azért, hogy ne álljon fenn az elfogultság veszélye (pl. rokonság, tulajdonos, kiképző, munkaadó-munkavállalói, gazdasági kapcsolat).

Vizsgaeredmény/értékelés

A vizsgát a vizsgázók életkorának megfelelően és a lehető leggyakorlatiasabban kell lefolytatni. A díjlovaglás, díjugratás és tereplovaglás részvizsgákat az Irányelvek a lovaglás és hajtás számára 1. kötetének kritériumai szerint kell értékelni. Ennek során a Kiképzési vizsgák rendje (APO) szerint megfogalmazott követelményekre kell figyelni. A stációvizsgákon nyújtott teljesítményt „teljesítette“ vagy „nem teljesítette“ kifejezésekkel kell értékelni.

- A vizsgázóknak a díjlovaglás, díjugratás/tereplovaglás részvizsgákon legalább 6,0 pontos átlagot kell elérniük a vizsga sikeres teljesítéséhez, és egyik pontszámuk sem lehet 5,0 alatti.
- A szakág-specifikus lovasvizsgákon a vizsgázóknak a sikeres vizsgához az első részvizsgán legalább 6,0 pontot, a második részvizsgán pedig legalább 5,0 pontot kell elérniük. A stációvizsgákat szintén teljesíteni kell.
- A nem teljesített részvizsga 12 hónapon belül, de legkorábban 3 hónap után ismételhető.
- A részvizsga másodszori sikertelensége esetén a teljes vizsgát meg kell ismételni. A teljes vizsgát meg kell ismételni akkor is, ha két részvizsga nem sikerült.
- Ha egy vizsgázó nem teljesíti a vizsgát, beszélje meg a bírókkal kiképzése további menetét.
- Ha a vizsgázó azért nem teljesíti a vizsgát, mert nem érte el az átlagpontot, javasoljuk a vizsgázónak a teljes vizsga megismétlését. Egyes esetekben az egyik részvizsga megismétlése is elegendő az átlagpont eléréséhez.
- Egy másik lóval adott második esély ugyanazon lovasvizsgán belül alapvetően nem megengedett (kivéve egyértelműen indokolt esetekben).
- Amennyiben a vizsgázó egy szakág-specifikus lovasvizsgát már letett, csak a hiányzó részvizsgát kell ismételnie ahhoz, hogy teljesítse a szakágakat átfogó lovasvizsgát.

19. RA 2-es lovasvizsga (szakág-specifikus)

Díjlovaglás lovasvizsga:

- Részvizsga: M osztályú díjlovas versenyfeladat lovaglása nagykantárral a Díjlovagló feladatgyűjtemény alapján
- Részvizsga: A stációvizsgák második részvizsgaként értelmezendők: vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)ra vonatkozóan, elmélet a lovagolt osztály követelményeinek megfelelően.

Díjugratás lovasvizsga:

- Részvizsga: M osztályú stílus díjugrató versenyfeladat
- Részvizsga: A stációvizsgák második részvizsgaként értelmezendők: vizsgabeszélgetés a saját gyakorlati részvizsgá(k)ra vonatkozóan, elmélet a lovagolt osztály követelményeinek megfelelően.

22. Függelék

Lovasvizsgák témakörei (példák)

RA 6: Tartási, takarmányozási és lóegészségügyi alapismeretek (istálló)

- > A meglévő istálló (boxos tartás) értékelése, tekintettel a következőkre:
  - boxok mérete,
  - istállófolyosó mérete,
  - istálló klímája,
  - fényviszonyok,
  - szociális kapcsolattartási lehetőségek,
  - mozgásszükséglet, kiegészítő mozgáslehetőségek a boxban tartott lovak számára
- > A legelői lótartás követelményei
- > A nyitott és futóistállós lótartás követelményei
- > Alaptakarmányozás; takarmányok; vízszükséglet; szalmas takarmányok mennyisége; a szükségletnek megfelelő abraktakarmány adagolásának alapelvei
- > A ló egészségének megőrzése az állatfaj szükségleteihez igazodó tartási körülmények biztosításával és szakszerű takarmányozással
- > Egészségmegőrző intézkedések (szőrápolás, pataápolás, fogak ellenőrzése, féreghajtás, esetleg oltások)
- > Istállópatika
- > A sántaság okai
- > A kólika tünetei
- > Légúti megbetegedések
- > Az „elsősegély“ alapjai

RA 5: A versenysportba való belépéshez szükséges ismeretek

- > A lovasra vonatkozó feltételek
  - Törzstagság egy lovasegyesületben
  - Kiképzési fok
  - Lovasvizsga
  - Az éves versenylicenz kérvényezése
  - Etikai alapismeretek, viselkedési kódex
  - A Versenyszabályzat (WBO) és a Teljesítményvizsgák rendjének (LPO) ismerete
  - Az engedélyezési feltételek ismerete
  - A felszerelésre vonatkozó előírások ismerete
  - A mindenkori LK Különleges Rendelkezéseinek ismerete
  - A versenykiírásokhoz kapcsolódó információk
  - A nevezési eljáráshoz szükséges információk
- > A lóra vonatkozó feltételek
  - Lóútlevél
  - Kötelező oltások (ló)
  - Versenylóként való nyilvántartás (LPO - versenyekre)
  - Kiképzési szint
- > Időbeosztás
  - Viselkedés bírói/vizsgáztatói elfoglaltság gyanúja esetén
- > Viselkedés versenyeken
  - Versenyre jelentkezés a Versenyirodán

- Viselkedés a lószállítók parkolójában
- Viselkedés a melegítőpályán
- Versenyek menete, helyezések, eredményhirdetés

RA 5: Balesetmegelőzési ismeretek

- > A biztonságos istálló
  - Megfelelő szélességű istállófolyosó
  - Csúszásmentes padozatú istállófolyosó
  - Ne legyenek felesleges eszközök az istállófolyosón
  - Ne legyenek istállói eszközök letéve az istállófolyosón, a nyergelőhelyeken vagy a patamosókban
  - Ne legyenek elektromos vezetékek a lovak közelében
  - Biztonságos, kellően nagyra kinyíló boxajtók
  - Biztonságos kikötési lehetőségek
  - Pánikkarabínerrel ellátott kikötőszárak
  - Megfelelően sűrű boxrácsozat
  - A talajig zárt boxfalak

- > Biztonság a ló vezetése, illetve a lóval való bánásmód során
  - A helyes és biztonságos kikötés
  - Karabínercsatos vezetőszár
  - Kesztyű
  - Erős cipő
  - Biztonságos és ép felszerelés (kötőfék vagy kantár)
  - A vezetőszár kézben tartása
  - A ló biztonságos kiengedése a kifutóba vagy a legelőre
  - Biztonságos távolság tartása az egymás után vezetés során
  - Biztonságos távolság tartása egy lócsapat felállítása esetén

- > Balesetmegelőzés a lóval való foglalatzkodás során, lovaglás előtt és után
  - Biztonságos kikötés
  - Biztonsági szempontok figyelembe vétele csutakolás vagy az egyéb lóápolás során, takarók felhelyezése és levétele közben
  - Biztonságos nyergelés (hevederiszony elkerülése)
  - Biztonságos felkantározás

- > Biztonság a pályán
  - Pályarend
  - Talajviszonyok
  - Akadályok
  - Egyéb felszerelések
  - Tükör

- > Biztonság lovaglás közben
  - A ló felszerelésének ellenőrzése (különösen szárok, kengyelszíjak, hevederek)
  - Patkolás
  - A lovas felszerelése: kobak, megfelelő lábbeli, esetleg védőmellény (terepen ugratáshoz)

- > A terepen, illetve utcai forgalomban való lovaglás különlegességei
  - A KRESZ és egyéb rendelkezések figyelembe vétele
  - A ló/lovak biztonsága közlekedés közben
  - Kíséret
  - Információk kilovagláshoz stb. az otthoni istállóban
  - Kiegészítő kellékek (pl. szárok, kengyelszíjak)
  - Mobiltelefon

RA 4: A hátsó alapfelszerelése (istálló)

- > A kantár korrekt felcsatolása és felhelyezése
  - A zabla elhelyezkedése
  - A zabla vastagságának és hosszának indoklása
  - Az orrzók hatása
  - A szájtevékenység és az orrzók csatolásának összefüggései
  - A homlokszíj hosszának és a tarkószíj fajtájának jelentősége
- > Korrekt nyergelés és a különböző nyeregtípusok felhelyezése
  - A nyeregtípusok megkülönböztetése (kombinált, díjlovagló és díjugrató nyereg), indoklással
  - A térdtámasz értelme és célja
  - A nyereg méretének, a markamra magasságának, markamra belső szélességének, a nyeregalagútnak stb. értékelése
  - A nyereg súlypontja
  - A nyereghely
  - Nyergelés, az illeszkedés értékelése
  - A nyereg hibás elhelyezése és a lovas ülése közötti összefüggések
  - A célszerű nyeregalátétek ismérvei
- > Szügyelő, farmatring
- > Segédszárak, kikötők
  - Felcsatolás
  - Ezek célszerű alkalmazása a lovaglásnál illetve a futószárazásnál
- > A lábak védelme, lábszárvédők, fáslik, pataharangok
  - Célszerű alkalmazásuk
  - A rosszul illeszkedő illetve hibásan felhelyezett lábvédő eszközök hatása
- > Patkósarkak
  - A patkósarkak használata
  - Patkósarok-fajták
- > Takarók

RA 4: A lovas erőnléte

- > A lovaglás, mint koordinatív sportág; a koordináció fejlesztésének és javításának lehetőségei
- > A mozgékonyág jelentősége a lovassportban; a lovas ülésének mozgékonyágát és elengedettségét javító lehetőségek
- > Koordináció és befolyás összefüggése
- > Mozcékonyág és idomító ülés / könnyű ülés összefüggése
- > A motorikus-erőnléti képességek jelentősége (kitartás, erő, gyorsaság) a lovassportban; az alapkitartás különleges jelentősége
- > A hiányos sportosság / erőnlét hatásai a lovaglás minőségére
- > Alkalmos kiegészítő sportágak illetve kiegészítő mozgásformák: pl. futás, úzás, kerékpározás az alapkitartás javításához; tánc, balett és hasonló mozgásformák a testtartás és testtudatosság javításához; a mozgékonyágot, rugalmasságot javító torna; kosárlabda; jóga, pilátesz a testtudatosság optimalizálásához stb.
- > A bemelegítés és a levezetés jelentősége és lehetőségei (tornagyakorlatokkal a földön, a ló mellett, a lovon)
- > A sportos életvitel és a lovas teljesítőképesség összefüggése (pl. testsúly, táplálkozás)

RA 3: Viselkedési / becsületkódex a lovassportban

- > Az állatvédelem alapelveit megsértő személyek kezelése
- > Társadalmi munkát végző személyekkel (segítőkkal, bírókkal, a verseny vezetőségével) szembeni viselkedés egy versenyen
- > Viselkedés lovas létesítményekben / lovas egyesületek létesítményeiben, problémás helyzetekben
- > Viselkedés lovasoktatókkal, edzőkkel
- > Ügyeljünk minden lovasra
- > Önkritika gyakorlása
- > Az „Etikai alapelvek“ figyelembe vétele
- > Szabálykövetés, az illetan tisztelete
- > Saját magatartásunk / fellépésünk jelentősége a lovassport külső megítélése szempontjából
- > Stb.

RA 3: Edzésmélet (erőnlét és koordináció)

- > Edzéselvek
  - o Terhelési / edzési ingerek
  - o A fokozatosan növekvő edzésterhelés elve
  - o Tartós fokozás, a terhelés gyakorisága és intenzitása
  - o Terhelés és pihenés váltakozása
  - o Az edzés hatásai
  - o Az edzettségi állapot egyszerű ellenőrzési módjai
  - o Szakaszolás, edzési ciklusok
- > Az edzéselvek alkalmazása, pl.:
  - o Fiatal ló belovaglása
  - o Hosszabb betegség után a munka újbóli elkezdése sportló esetén
  - o Teljesítményedzés a csúcsszezonra való felkészülésben
  - o A szezon tervezése
  - o A napi edzési egységek felépítése és kialakítása
- > A hátsóval szemben támasztott erőnléti követelmények (pl. díjló, ugróló, militaryló, vadászló, voltizsló)
- > Lehetőségek és példák egy sportló célzott tornásztatására és izomzatának felépítése

A lóbarátok etikai alapelvei

1. Bárki legyen is, aki a lóval foglalkozik, felelős a rábízott élőlényért.
2. A ló tartását annak természetes igényeihez kell igazítanunk.
3. Maximális jelentőséget kell tulajdonítanunk a ló fizikai és szellemi egészségének, függetlenül attól, miként használjuk a lovat.
4. Az embernek minden lovat egyenlően kell kezelnie, függetlenül annak fajtájától, korától és nemétől, valamint attól, hogy hogyan használjuk a tenyésztésben, a szabadidőben vagy a sportban.
5. A ló fejlődéstörténetével, igényeivel kapcsolatos tudás, valamint a vele való bánásmód ismerete kultúrtörténeti kincs. Ezt kötelességünk megőrizni és közvetíteni, valamint a következő generációknak átadni.
6. A lóval való bánásmódnak személyiségformáló ereje van, főleg a fiatalok számára. Ezt mindig szem előtt kell tartanunk, és ki kell használnunk.
7. Aki egy lóval együtt sportol, annak saját magát és a rábízott lovat is képeznie kell. Minden kiképzés célja az ember és ló közötti lehető legnagyobb harmónia elérése.
8. A lónak a teljesítménysportban, valamint az általános lovas-, fogathajtó és voltizssportban való használatának igazodnia kell adottságaihoz, teljesítőképességéhez és teljesítőkészségéhez. A teljesítőképesség ember általi gyógyszeres, valamint a lovat sértő befolyásolását elutasítjuk és büntetendőnek tartjuk.
9. Az embernek a rábízott lóval szembeni felelőssége a ló élete végéig fennáll. Ennek a felelősségnek a súlyát az embernek állandóan éreznie kell.

A fenti Etikai alapelveket a Német Lovas Egyesülés (FN) szövetségi tanácsa 1995. május 4-én fogalmazta meg és fogadta el. Az FN összes testülete csatlakozott a fogadalomhoz.

Ebben a témakörben az „Etika a lovassportban, 1. rész: A lóbarátok etikai alapelvei” című brossúra (ingyenesen) kézhez vehető részletes magyarázatokkal, valamint a színes „A lóbarátok 1 x 9-e” című gyerekposzter (0,50 euro) gyerekbarát kivitelben a Német Lovas Egyesülés bejegyzett egyesület (FN) szolgáltatói irodájában, Warendorfban. Telefon +49 (0)2581 6362-222. Postai úton kézbesítve 3,00 euro csomagküldési díj kerül felszámolásra. Ingyenesen letölthető itt: www.pferd-akutell.de/FN-Shop/Broschüren, nyomtatványok, szerződések, oktatási anyag stb.

www.pferd-aktuell.de/shop/index.php/cat/c106 Verband.html#20420

Magatartási alapszabályok a lovassportban (magatartási kódex)

1. A lovas-, fogathajtó- és lovastorna szakágaknak tisztelettel kell tekinteniük egymásra. A személyes képességektől, a kiképzési szinttől, a sportban elért sikerektől, lovaglási stílustól, a tevékenységhez használt lófajtától és az anyagi lehetőségektől függetlenül minden lovas sportoló ugyanazt a figyelmet és megbecsülést érdemli. A lovassport mindeközben a fogyatékkal vagy anélkül élő sportolók számára egyaránt nyitva áll.
2. Minden lovas sportoló köteles lovas sporttársával korrekt és előremutató kommunikációt folytatni abban az esetben, ha nála a kiképzése és a lóval való bánásmódja terén visszás állapotokat tapasztal, és ezáltal felismerhetően vét a „Lóbarátok etikai alapelvei” ellen.
3. A sportbeli siker vagy sikertelenség alapvetően a sporttal kapcsolatos minőségek függvénye. Sokkal becsületesebb és hatékonyabb, ha az egyén vagy a csoport teljesítményét (ön)kritikus és bátorító módon elemezzük és tárjuk fel, mintha a hibák forrását a ló rátermettségében keresnénk.
4. A kiképzőnek a pedagógiaiailag kifogástalan oktatás során szakmailag megalapozottan és motiváló erővel, ugyanakkor a személyiséget fejlesztve, felelősségteljes cselekvésre és szociális magatartásra nevelve kell fejlesztenie a rábízott tanítványokat. Mindenkor példakép kell hogy legyen, a legnagyobb mértékben elkötelezett lovasember, aki elutasítja a tiltott teljesítménycsökkentés minden formáját.
5. A tanítvány ugyanazzal a tisztelettel fordul kiképzője felé, amelyet tőle elvár vagy megkap. A félelmek és a túlterhelés nyílt megvallása többet segít, mint egy érzelmi töltetű beszélgetés a lovaglóóra során.
6. Az ifjú lovasok illetve lovasornászok szüleinek motiválniuk kell gyerekeiket, a sportbeli fejlődéssel kapcsolatos elvárásaikat azonban igazítsák a tényleges adottságokhoz. A szülők túlzott becsvágya nem segíti a gyerekeket és a fiatalokat.
7. A lovas rábízta lovát az istálló üzemeltetőjére és annak személyzetére, és a jó gazda gondosságát és a ló igényeinek megfelelő tartási körülményeket vár el. Az üzemeltető által biztosított szolgáltatásokat, valamint az egyes munkatársakét is, el kell ismerni és honorálni kell. Az esetleges visszás helyzetekről szakmai jellegű megbeszélést kell folytatni és azokat meg kell szüntetni.
8. A versenybíróknak és vizsgáztatóknak előítéletektől mentesen és szakmai alapokon kell a teljesítményt értékelnie, és soha nem szabad az elfogultság gyanújába keverednie.
9. A versenyzőnek és a vizsgázonak el kell fogadnia a bíró ítéletét. Ha egy döntés értelme homályban marad, az egyetlen korrekt lehetőség a bíróval folytatott tisztázó beszélgetés. A nyilvánosság elé tárt vitatkozás hiteltelenné teszi a résztvevőket, és vét a sport alapszabályai ellen.
10. Egy eladóistálló üzemeltetőjének illetve egy lovat eladó személynek a törvényi előírásokon túlmenően felelősségteljesen kell megnyilvánulnia a lóeladások során, és a lovat a ló és a vevő kiképzési fokának megfelelően, illetve a ló tervezett használatát szem előtt tartva kell értékesítenie.
11. A lovassportban dolgozó tisztségviselőknek tudatában kell lenniük példakép szerepüknek és a ló mint szabadidő- és sporttárs iránti különleges felelősségüknek. Nemcsak egy istálló, szövetség, verseny és hasonlók rendeltetésszerű működéséért illetékesek, hanem ezzel egyidőben a politika, a mezőgazdaság és a gazdaság tárgyalópartnereiként érzékelniük és képviselniük kell a lovasok és a tenyésztők érdekeit.
12. Minden lovassportoló haszonélvezője az adott sportágon belüli struktúráknak és lehetőségeknek. Mindazok, akik tiszteletbeli vagy hivatásszerű munkájukkal hozzájárulnak a lovassport hosszú távú fennmaradásához egyrészt mint a természetben

és a környezetben végzett tömegsport, másrészt mint teljesítménysport, elismerést és támogatást érdemelnek.

Ezzel a témával kapcsolatban (ingyenesen) beszerezhető az „Etika a lovassportban, II. rész: Magatartási alapelvek a lovassportban“ című brossúra a Német Lovas Szövetségben (FN), FN-szolgálat, Warendorf, telefon: +49 (0)2581 6362-222. A postai kézbesítés díja 3 euró.

Ingyenes letöltés a www.pferd-aktuell.de/FN-Shop/Broschüre, Formulare, Verträge, Unterrichtsmaterial illetve a www.pferd-aktuell.de/shop/index.php/cat/c106_Verband.html#20420 oldalakról.